

SZP 2023 - 2027

OŠETŘOVÁNÍ TRAVNÍCH POROSTŮ

9. 2. 2021 | 11:00 HOD

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Foto: Petr Šaj/birdphoto.cz;

PROGRAM PRACOVNÍ SKUPINY

leden–duben 2021 - pracovní skupiny pro Strategický plán SZP

cíl

- detailní technická diskuse k nastavení podmínek
- dohoda na národní úrovni, aby mohlo být zahájeno vyjednávání Strategického plánu ČR s EK

OŠETŘOVÁNÍ TRAVNÍCH POROSTŮ

- AEKO, NAEKO, EZ, NEZ, PŘECHODNÉ OBDOBÍ
- PRÁVNÍ RÁMEC PRO INTERVENCE
- REŽIMY PRO KLIMA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – ZÁKLADNÍ ÚDRŽBA TRVALÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ
- AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ
- EZ PŘISPÍVAJÍCÍ K BIODIVERZITĚ
- DISKUSE

AEKO, NAEKO, EZ, NEZ, PŘECHODNÉ OBDOBÍ

- od roku 2020 není možné podat žádost o zařazení do pětiletých závazků AEKO a EZ
- od roku 2020 byl umožněn vstup do dvouletých závazků v rámci NAEKO (NV 330/2019 Sb.) a NEZ (NV 331/2019 Sb.)
- NEPR 2020/2220 – PŘECHODNÉ OBDOBÍ - od roku 2021 umožněn vstup pouze do jednoletých závazků v rámci NEZ a NAEKO (novela s účinností k 1.3.2021).

NAŘÍZENÍ K SP

Článek 10

- Povinnost dodržovat dohodu WTO

Článek 11

- Povinnost dodržovat CC

Článek 28

- Režimy pro klima a životní prostředí

Článek 64

- Přehled intervencí II. pilíře SZP

Článek 65

- Platby za závazky v oblasti životního prostředí a klimatu

HORIZONTÁLNÍ NAŘÍZENÍ

Článek 63-67

- Integrovaný administrativní a kontrolní systém (IACS)

REŽIMY PRO KLIMA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – ZÁKLADNÍ ÚDRŽBA TRVALÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

- Intervence cílí na podporu základní údržby (seče, pastva) všech trvalých travních porostů včetně optimalizace hnojení, což přispívá k extenzifikaci hospodaření.
- Příspěvek k cíli D – Přispívat ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, jakož i k udržitelné energii.
- Návrh ekoplatby - „*Four Flagships Eco-schemes as announced in the Farm to Fork Strategy*“, „*List of potential Agricultural Practices that Eco-schemes could support*“.
- Přechodový stupeň od standardního hospodaření na TP k AEKO – Ošetřování cenných travních porostů.
- Min. vstupní výměra 1 ha zemědělské půdy s druhem zemědělské kultury trvalý travní porost (T).

REŽIMY PRO KLIMA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – ZÁKLADNÍ ÚDRŽBA TRVALÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

Podmínky:

- provádět seč nebo pastvu v termínu do 31. července a do 31. října,
- udržet v kontrolním období minimální intenzitu chovu hospodářských zvířat alespoň 0,3 VDj / ha trvalého travního porostu, s výjimkou oblastí I. zón ZCHÚ a zón soustředěné ochrany NP,
- udržet v kontrolním období maximální intenzitu chovu 1,5 VDj / ha veškeré zemědělské půdy žadatele,
- ponechat na kosených DPB s výměrou větší než 12 ha při první seči 3–15 % nepokosené plochy,
- možnost aplikovat hnojiva obsahující dusík do celkové dávky 160 kg N / ha DPB, pokud není podmínkami titulu uvedeno jinak,
- na základě souhlasného stanoviska místně příslušného orgánu ochrany přírody lze měnit termín seče, popřípadě jednu seč vynechat.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

- Intervence cílí na ochranu zvláště chráněných území (tzv. prioritních oblastí – NP a jejich ochranná pásma, CHKO, oblasti Natura 2000), ale také na ochranu volné krajiny. Na plochách budou optimalizovány termíny seče (pastvy) s ohledem na charakter stanoviště nebo potřeby cílových druhů, které se na stanovišti vyskytují (druhy rostlin, ptáků nebo motýlů). Na daných plochách bude dále optimalizováno nebo vyloučeno hnojení s ohledem na charakter stanoviště.
- Příspěvek k cíli F – Přispění k ochraně biologické diverzity, posilování ekosystémových služeb a zachování přírodních stanovišť a krajiny.
- Minimální vstupní výměra 2 ha zemědělské půdy s druhem zemědělské kultury trvalý travní porost (T). Žadatel není žadatelem v rámci intervence EZ.

Tituly

- Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené / nehnojené
- Horské a suchomilné louky hnojené / nehnojené
- Trvale podmáčené a rašelinné louky
- Ochrana chřástala polního
- Ochrana modrásků
- Suché stepní trávníky a vřesoviště a Málo úživné pastviny
- Druhově bohaté pastviny
- Platba na výsledek

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

- DPB musí být po celou dobu závazku vymezen jako příslušné cenné stanoviště v LPIS ve vrstvě ENVIRO.

Společné podmínky:

- udržet minimální intenzitu chovu hospodářských zvířat alespoň 0,3 VDJ / ha trvalého travního porostu, s výjimkou oblastí I. zón ZCHÚ, zón soustředěné ochrany NP a následujících titulů: *Trvale podmáčené a rašelinné louky, Ochrana modráska a Ochrana chřástala polního,*
- udržet maximální intenzitu chovu 1,5 VDJ / ha veškeré zemědělské půdy žadatele,
- ponechat na kosených DPB s výměrou větší než 12 ha při první seči 3–15 % nepokosené plochy,
- aplikovat hnojiva obsahující dusík do celkové dávky 160 kg N / ha DPB, pokud není podmínkami titulu uvedeno jinak,
- na základě souhlasného stanoviska místně příslušného orgánu ochrany přírody lze měnit termín seče vymezené v ENVIRO, popřípadě jednu seč vynechat.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

MEZOFILNÍ A VLHKOMILNÉ LOUKY HNOJENÉ

Podmínky:

- provádět první seč ve stanoveném termínu (vymezeno v ENVIRO),
- provádět druhou seč do 31. října, s výjimkou bezkolencových luk (vymezeno v ENVIRO),
- provádět seč od středu k okraji nebo od kraje ke kraji,
- provádět případné přepasení pouze hospodářskými zvířaty nejdříve 15. srpna,
- zákaz příkrmu pasených zvířat (lizy a napájení povoleno),
- provádět mulčování, obnovu, přísev a vápnění trvalého travního porostu pouze se souhlasným stanoviskem místně příslušného orgánu ochrany přírody,
- provádět případné hnojení pouze hnojem nebo kompostem,
- dodržovat limit hnojení 80 kg N / ha DPB,
- aplikovat herbicidy pouze bodově, s výjimkou fyto-sanitárních opatření.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

MEZOFILNÍ A VLHKOMILNÉ LOUKY NEHNOJENÉ

Podmínky:

- provádět první seč ve stanoveném termínu (vymezeno v ENVIRO),
- provádět druhou seč do 31. října, s výjimkou bezkolencových luk (vymezeno v ENVIRO),
- provádět seč od středu k okraji nebo od kraje ke kraji,
- provádět případné přepasení pouze hospodářskými zvířaty nejdříve 15. srpna,
- zákaz příkrmu pasených zvířat (lizy a napájení povoleno),
- provádět mulčování, obnovu, přísev a vápnění trvalého travního porostu pouze se souhlasným stanoviskem místně příslušného orgánu ochrany přírody,
- zákaz aplikace hnojiv (za aplikaci se nepovažuje přívod N pastvou) s výjimkou vápenatých hnojiv,
- aplikovat herbicidy pouze bodově, s výjimkou fyto-sanitárních opatření.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

HORSKÉ A SUCHOMILNÉ LOUKY HNOJENÉ

Podmínky:

- provádět první seč ve stanoveném termínu (vymezeno v ENVIRO),
- provádět seč od středu k okraji nebo od kraje ke kraji,
- provádět případné přepasení pouze hospodářskými zvířaty nejdříve 15. srpna,
- zákaz příkrmu pasených zvířat (lizy a napájení povoleno),
- provádět mulčování, obnovu, přísev a vápnění trvalého travního porostu pouze se souhlasným stanoviskem místně příslušného orgánu ochrany přírody,
- aplikovat povinně jednou za závazek hnojiva obsahující dusík v minimální dávce alespoň 55 kg N / ha,
- provádět případné hnojení pouze hnojem nebo kompostem,
- dodržovat limit hnojení 80 kg N / ha DPB,
- aplikovat herbicidy pouze bodově, s výjimkou fyto-sanitárních opatření.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

HORSKÉ A SUCHOMILNÉ LOUKY NEHNOJENÉ

Podmínky:

- provádět první seč ve stanoveném termínu (vymezeno v ENVIRO),
- provádět seč od středu k okraji nebo od kraje ke kraji,
- provádět případné přepasení pouze hospodářskými zvířaty nejdříve 15. srpna,
- zákaz příkrmu pasených zvířat (lizy a napájení povoleno),
- provádět mulčování, obnovu, přísev a vápnění trvalého travního porostu pouze se souhlasným stanoviskem místně příslušného orgánu ochrany přírody,
- zákaz aplikace hnojiv (za aplikaci se nepovažuje přívod N pastvou) s výjimkou vápenatých hnojiv,
- aplikovat herbicidy pouze bodově, s výjimkou fyto-sanitárních opatření.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

TRVALE PODMÁČENÉ A RAŠELINNÉ LOUKY

Podmínky:

- provádět první seč ve stanoveném termínu (vymezeno v ENVIRO),
- provádět seč ručně nesenou nebo ručně vedenou mechanizací,
- provádět seč jinou než ruční nebo ručně vedenou mechanizací na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody,
- zákaz provádění pastvy, mulčování, obnovy, přisevu a odvodnění travního porostu,
- provádět vápnění, smykování a válení trvalého travního porostu pouze se souhlasným stanoviskem místně příslušného orgánu ochrany přírody,
- zákaz aplikace hnojiv s výjimkou vápenatých hnojiv na povolení OOP,
- zákaz aplikace herbicidů, s výjimkou fyto-sanitárních opatření.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

OCHRANA CHŘÁSTALA POLNÍHO

Podmínky:

- provádět první seč nejdříve 15. srpna a nejpozději do 30. září,
- provádět seč od středu k okraji nebo od kraje ke kraji,
- zákaz provádění seče více než jedním žacíím strojem najednou,
- provádět případné přepasení pouze hospodářskými zvířaty nejdříve 15. září,
- možnost nahradit seč pastvou pouze hospod. zvířat na základě souhlasného stanoviska OOP,
- v případě nahrazení seče pastvou provést likvidaci nedopasků do 30 dní po skončení pastvy nebo do 31. prosince v případě celoroční pastvy, s výjimkou ploch se svažítostí nad 10° nebo ploch, na kterých se nedopasky nelikvidují na základě souhlasného stanoviska OOP,
- zákaz příkrmu pasených zvířat (lizy a napájení povoleno),
- zákaz aplikace hnojiv (za aplikaci se nepovažuje přívod N pastvou) s výjimkou vápenatých hnojiv,
- provádět mulčování, obnovu, přísev, vápnění, smykování a válení trvalého travního porostu pouze se souhlasným stanoviskem místně příslušného orgánu ochrany přírody,
- zákaz aplikace herbicidů, s výjimkou fyto-sanitárních opatření.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

OCHRANA MODRÁSKŮ

Podmínky:

- provádět seč ve stanoveném termínu (vymezeno v ENVIRO, termíny od - do),
- provádět seč od středu k okraji nebo od kraje ke kraji,
- ponechat při seči 10–20 % ploch nepokosených, nepokosené plochy ponechat do termínu následující seče nebo do termínu první seče následujícího roku,
- možnost přepasení DPB pouze hospodářskými zvířaty nejdříve 1. října
- možnost nahradit seč pastvou na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody,
- v případě nahrazení seče pastvou provést likvidaci nedopasků do 30 dní po skončení pastvy nebo do 31. prosince v případě celoroční pastvy, s výjimkou ploch se svažitostí nad 10° nebo ploch, na kterých se nedopasky nelikvidují na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody,
- zákaz příkrmu pasených zvířat (lizy a napájení povoleno),
- zákaz aplikace hnojiv (za aplikaci se nepovažuje přívod N pastvou) s výjimkou vápenatých hnojiv,
- provádět mulčování, obnovu, přísev, vápnění, smykování a válení trvalého travního porostu pouze se souhlasným stanoviskem místně příslušného orgánu ochrany přírody,
- zákaz aplikace herbicidů, s výjimkou fyto-sanitárních opatření.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

SUCHÉ STEPNÍ TRÁVNÍKY A VŘESVIŠTĚ A MÁLO ÚŽIVNÉ PASTVINY

Podmínky titulu Suché stepní trávníky a vřesoviště:

- provádět pastvu ovceci nebo kozami ve stanoveném termínu (vymezeno v ENVIRO),
- možnost provádět pastvu skotem na základě souhlasného stanoviska OOP (vymezeno v ENVIRO),
- možnost nahradit pastvu sečí na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody a krajiny,
- provést likvidaci nedopasků do 30 dní po skončení pastvy nebo do 31. prosince v případě celoroční pastvy, s výjimkou ploch se svažitostí nad 10° nebo ploch, na kterých se nedopasky nelikvidují na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody,
- zákaz příkrmu pasených zvířat (lizy a napájení povoleno),
- zákaz aplikace hnojiv (za aplikaci se nepovažuje přívod N pastvou) s výjimkou vápenatých hnojiv na povolení OOP,
- zajistit přívod dusíku pastvou minimálně 5 kg N / ha DPB a maximálně 50 kg N / ha DPB, podmínka není vyžadována v případě nahrazení pastvy sečí na základě souhlasného stanoviska OOP,
- zákaz mulčování, obnovu a přísev travního porostu,
- provádět smykování a válení TTP pouze se souhlasným stanoviskem místně příslušného OOP,
- zákaz aplikace herbicidů, s výjimkou fytosanitárních opatření.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

SUCHÉ STEPNÍ TRÁVNÍKY A VŘESVIŠTĚ A MÁLO ÚŽIVNÉ PASTVINY

Podmínky titulu Málo úživné pastviny:

- provádět pastvu hospodářskými zvířaty ve stanoveném termínu (stanoveno v ENVIRO),
- možnost nahradit pastvu sečí na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody a krajiny,
- provést likvidaci nedopasků do 30 dní po skončení pastvy nebo do 31. prosince v případě celoroční pastvy, s výjimkou ploch se svažitostí nad 10° nebo ploch, na kterých se nedopasky nelikvidují
na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody,
- zákaz příkrmu pasených zvířat (lizy a napájení povoleno),
- provádět mulčování, obnovu, přísev a vápnění trvalého travního porostu pouze se souhlasným stanoviskem místně příslušného orgánu ochrany přírody,
- zákaz aplikace hnojiv (za aplikaci se nepovažuje přívod N pastvou), s výjimkou vápenatých hnojiv aplikovaných na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody,
- zajistit přívod dusíku pastvou maximálně 50 kg N / ha DPB, podmínka není vyžadována v případě nahrazení pastvy sečí na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody,
- zákaz aplikace herbicidů, s výjimkou fyto-sanitárních opatření.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

DRUHOVĚ BOHATÉ PASTVINY

Podmínky:

- provádět pastvu hospodářských zvířat ve stanoveném termínu (nejdříve od 1.4. do 31.7 a do 31.10. nebo „celoročně“ od 1. dubna do 31. prosince),
- možnost provádět seč, ale ne jako náhradu pastvy,
- možnost nahradit pastvu sečí na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody a krajiny,
- provést likvidaci nedopasků do 30 dní po skončení pastvy nebo do 31. prosince v případě celoroční pastvy, s výjimkou ploch se svažitostí nad 10° nebo ploch, na kterých se nedopasky nelikvidují na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody,
- zákaz příkrmu pasených zvířat (lizy a napájení povoleno), s výjimkou období od 1. dubna do 31. května
- provádět mulčování, obnovu, přísev a vápnění trvalého travního porostu pouze se souhlasným stanoviskem místně příslušného orgánu ochrany přírody,
- zákaz aplikace hnojiv (za aplikaci se nepovažuje přívod N pastvou) s výjimkou vápenatých hnojiv,
- zajistit přívod dusíku pastvou minimálně 10 kg N / ha DPB, podmínka není vyžadována v případě nahrazení pastvy sečí na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody,
- aplikovat herbicidy pouze bodově, s výjimkou fyto-sanitárních opatření.

AEKO – OŠETŘOVÁNÍ CENNÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

PLATBA NA VÝSLEDEK

Pilotní studie

- Pilotní studie s využitím metodiky „platba na výsledek“ bude aplikována pouze na vytypované DPB na území CHKO Železné hory vymezené vrstvou ENVIRO.
- Dotační titul *Platba na výsledek* má poměrně velkou volnost managementových požadavků, přičemž většinou jsou definovány pouze základní podmínky hospodaření. Podmínky hospodaření budou pouze doporučené, a to tak, aby jeho dodržení zajistilo udržení nebo zlepšení environmentálního výsledku.
- V rámci metody „platba na výsledek“ se uplatňuje princip postavený na seznamu indikačních rostlinných druhů. Počet druhů ze stanoveného seznamu zjištěný na konkrétním pozemku představuje „výsledek“. Je-li dosažena stanovená limitní hranice počtu zjištěných indikačních rostlinných druhů, je nárok na příplatek.
- Na tento titul je navrhována dotace za standardní hospodaření na DPB a dále bude žadateli vyplacen příplatek za dosažení „výsledku“.

EZ PŘÍSPÍVAJÍCÍ K BIODIVERZITĚ

- Intervence cílí na ochranu zvláště chráněných území (tzv. prioritních oblastí – NP a jejich ochranná pásma, CHKO, oblasti Natura 2000), ale také na ochranu volné krajiny. Na plochách budou optimalizovány termíny seče (pastvy) s ohledem na charakter stanoviště nebo potřeby cílových druhů, které se na stanovišti vyskytují (druhy rostlin, ptáků nebo motýlů). Na daných plochách bude dále optimalizováno nebo vyloučeno hnojení s ohledem na charakter stanoviště.
- Příspěvek k cíli F – Přispění k ochraně biologické diverzity, posilování ekosystémových služeb a zachování přírodních stanovišť a krajiny.
- Prostřednictvím intervence bude umožněno v režimu EZ a přechodu na EZ zemědělské obhospodařování cenných stanovišť na travních porostech takovým způsobem, aby bylo v souladu s potřebnou ochranou těchto ploch.
- Žadatel musí být zaregistrován jako osoba podnikající v režimu EZ podle zákona č. 242/2000 Sb.
- Minimální vstupní výměra 2 ha zemědělské půdy s druhem zemědělské kultury trvalý travní porost (T). **Není možný souběh s konvenční produkcí u jednoho žadatele.**

EZ PŘÍSPÍVAJÍCÍ K BIODIVERZITĚ

Tituly

- Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené / nehnojené
 - Horské a suchomilné louky hnojené / nehnojené
 - Trvale podmáčené a rašelinné louky
 - Ochrana chřástala polního
 - Ochrana modrásků
 - Suché stepní trávníky a vřesoviště a Málo úživné pastviny
 - Druhově bohaté pastviny
 - Platba na výsledek
- DPB musí být po celou dobu závazku vymezen jako příslušné cenné stanoviště v LPIS ve vrstvě ENVIRO.
- **V rámci návrhu Strategického plánu SZP je navrhováno rozdělení stávajícího opatření AEKO – Ošetřování travních porostů a EZ přispívající k biodiverzitě (analogie OTP), a to z důvodu snadnější kontrolovatelnosti, předcházení odečtů a dvojímu financování.**

EZ PŘÍSPÍVAJÍCÍ K BIODIVERZITĚ

Společné podmínky:

- udržet minimální intenzitu chovu hospodářských zvířat (skot, ovce, kozy a koně chované podle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství) alespoň 0,3 VDJ / ha trvalého travního porostu každý den ve stanoveném termínu (od 1.6. do 30.9.), s výjimkou oblastí I. zón ZCHÚ a zón soustředěné ochrany NP, a následujících titulů: *Trvale podmáčené a rašelinné louky, Ochrana modráska a Ochrana chřástala polního*,
- ponechat na kosených DPB s výměrou větší než 12 ha při první seči 3–15 % nepokosené plochy,
- aplikovat hnojiva obsahující dusík do celkové dávky 160 kg N / ha DPB, pokud není podmínkami titulu uvedeno jinak,
- na základě souhlasného stanoviska místně příslušného orgánu ochrany přírody lze měnit termín seče vymezené v ENVIRO, popřípadě jednu seč vynechat.

Dílčí podmínky jednotlivých titulů jsou shodné s podmínkami intervence AEKO – Ošetřování cenných travních porostů.

MOŽNÁ KOMBINACE PODPORY HOSPODAŘENÍ NA TTP V RÁMCI NÁSTROJŮ I.A 2. PILÍŘE

Žádost v rámci 1. i 2. pilíře				
Intervence	TTP mimo ENVIRO		TTP vymezeny v ENVIRO	
	Konvenční	EZ	Konvenční	EZ
Režimy pro klima a životní prostředí – základní údržba TTP				
Režimy pro klima a životní prostředí – celofaremní ekoplatba				
AEKO – OCTP				
EZ přispívající k biodiverzitě				
EZ (management na TTP)				

• Připomínky ke Strategickému plánu:

- Požadavek na převod základní údržby TTP z I. pilíře zpět do II. pilíře.
- Údržba TTP - Ponechávání nepokosených ploch
 - Požadavek na snížení velikosti DPB, od které by byla podmínka ponechávání nepokosených ploch uplatňována.
 - Požadavek na zpřísnění podmínky týkající se ponechání neposečených částí (3–15 % od určité velikosti dílů půdních bloků). Za odpovídající minimální výměru pro povinnost ponechat po seči nesečené plochy navrhováno 5 ha a minimální podíl neposečené plochy na úrovni 5 %.
- Požadavek na snížení / zvýšení minimální intenzity chovu hospodářských zvířat (VDJ / ha TTP).

DĚKUJI ZA POZORNOST
DISKUSE

